

§ 12**Elevhälsan i stadens grundskolor**

Remiss från stadsrevisionen, dnr. RVK 2021/88

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsrevisionen som svar på remissen
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 26 januari 2022, dnr 1.4.1–8888/2021.

Stadsrevisionen har remitterat rapporten ”Elevhälsan i stadens skolor” till utbildningsnämnden för yttrande. Revisionskontorets samlade bedömning är att utbildningsnämndens styrning och organisering av elevhälsan sker utifrån skollagens bestämmelser om bemanning, ansvar och organisation. Granskningen visar dock behov av att klargöra vilka åtgärder som krävs för att säkerställa att samtliga professioner har möjlighet att medverka i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Revisionskontoret bedömer vidare att det finns ett behov av att stärka den strategiska styrningen av elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande insatser

Utbildningsförvaltningen lägger stor vikt vid att elevhälsan ska ha förutsättningar att främst kunna arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Fokus är på att det samlade uppdraget från rektor till elevhälsan har det hälsofrämjande och förebyggande perspektivet i centrum. Förvaltningen avser att ytterligare stärka och tydligare följa upp skolornas strategiska styrning av elevhälsan. För skolans elevhälsoplaner finns en framtagen mall som förvaltningen kommer att göra obligatorisk för skolan att använda och kommer att ge återkoppling på till skolan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa.

behandlats av utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor vid sammanträdet den 9 januari 2022.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsrevisionen som svar på remissen. Vidare föreslås att beslutet justeras omedelbart, med hänvisning till remissens svarstid.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Ordföranden Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Sophia Granswed Baat (M), Richard Åkesson (MP) och Claes Nyberg (C) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Att klara skolan är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för att barn ska kunna skapa sig ett gott liv. För att barn och unga ska kunna tillgodogöra sig en bra utbildning är det avgörande att de mår bra, och får det stöd de behöver i sin inlärning. I detta är en god elevhälsa med tillgång till alla nödvändiga professioner en nyckelfaktor och det är också därför vi i den grönbå majoriteten sett till att elevhälsan har varit en prioriterad fråga för nämnd och förvaltning under hela mandatperioden. Vi har också sett till att stärka tillgängligheten till elevhälsan och fördjupat det viktiga samarbetet med Region Stockholm. Detta för att säkerställa att eleverna får professionell hjälp i tid och av rätt instans. Vi har etablerat en väg in i elevhälsan för att det ska vara lätt för alla elever att veta var de ska vända sig för att få hjälp. Detta har också följts av informationssatsningar riktade till eleverna i Stockholms skolor för att de ska veta att det finns hjälp om de behöver den.

Stadsrevisionen framför i sin granskning att det finns behov av att stärka skolenheternas strategiska styrning av elevhälsan exempelvis genom att tydliggöra hur resurssättning sker utifrån identifierade behov och möjliggöra uppföljning av elevhälsans insatser. Utbildningsförvaltningen framför i sitt tjänsteutlåtande att man avser att ytterligare stärka och tydligare följa upp skolornas strategiska styrning av elevhälsan med anledning av

revisionens granskning. Vi ser fram emot att förvaltningen återkopplar till nämnden om det.

Alla skolor ska enligt beslut i utbildningsnämnden ha en elevhälsoplan år 2023. Utifrån framtagen mall om rubriker för planen kan elevhälsans arbete följas upp. Förvaltningen kommer att kvalitetsgranska planerna samt återkoppla till skolorna i syfte att stötta dem i deras systematiska kvalitetsarbete.

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Åren som barnen går i skolan är de mest formativa i en människas liv. Den psykiska ohälsan hos barn och unga är ett växande problem och därför behöver staden utöver att stärka elevhälsan i skolan börja jobba förebyggande.

Precis som revisionsrapporten från Stadsrevisionen fastslår, brister den blågröna majoriteten med att klargöra åtgärder som behöver vidtas för att elevhälsans samtliga yrkesgrupper i större utsträckning ska kunna genomföra förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Utöver detta har den blågröna majoriteten misslyckats med att stärka skolenheternas strategiska styrning av elevhälsan, exempelvis där kopplingen mellan behovsanalys, resurssättning och prioriteringar behöver tydliggöras.

Vi vet att elevhälsan är en nyckel både för tryggheten på skolorna genom det förebyggande arbetet men också som ett löpande stöd för att elever bättre ska kunna klara kunskapsmålen. Det är långt ifrån tillräckligt. Det räcker inte med information och vackra ord – vi stärker skolan genom att anställa fler lärare och pedagoger, inte tvärt om.

Vi socialdemokrater vill införa en särskild satsning på 30 miljoner kronor på att stärka elevhälsan utöver schablonhöjningen. Den psykiska ohälsan bland barn och unga ökar och elevhälsan måste stärkas för att klara av att möta de utmaningar som finns idag. Det här är en fråga om prioriteringar och resurser, en fråga vi socialdemokrater redan har progressiv politik på.

Martin Westmont (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Elevhälsan som innefattar skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens, finns i en mycket varierande mängd beroende på stadsdel och skola i Stockholms stad. Samtidigt ser vi att den psykiska ohälsan hos barn mellan 10–17 år har ökat med över 100 procent på tio år. För unga vuxna, 18–24 år är ökningen närmare 70 procent enligt Socialstyrelsen.

Skolläkarföreningens enkät visade att skillnaderna mellan skolor skiljer sig. I vissa skolor träffar skolläkaren i princip aldrig enskilda elever. Socialstyrelsen rekommenderar hälsobesök tre gånger i grundskolan och en gång i gymnasieskolan. Hälsobesöken ger möjligheter att upptäcka barn och ungdomar med problem så att man i ett tidigt skede kan vidta åtgärder. I många skolor har elevhälsan brister. Till exempel kan huvudmän och rektorer själva bestämma över de medicinska insatserna som behövs på en skola.

Psykisk ohälsa i tidig ålder kan påverka förmågan att tillgodogöra sig högre studier, vilket i sin tur försvårar möjligheterna till att få en bra start i livet. Den psykiska ohälsan är ett växande problem i samhället och en av de vanligaste orsakerna bakom långtidssjukskrivningar. Forskning visar att motion förebygger psykisk ohälsa och lindrigare fall av depression, här är det viktigt att skolidrotten fungerar som ett komplement till elevhälsan. För att säkerställa att alla elever får en rimlig tillgång till elevhälsan bör Stockholms stad garantera att en miniminivå finns att tillgå för alla elever.